

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination
August/September -2020 [OLD COURSE]
GADYAKAVYA (CORE)

Time: 2:00 Hours

Marks: 56

Instructions:

1. Figure to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any four of the following questions.

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ પણ બે ગદ્ય ખંડોનો અનુવાદ કરો. (૧૪)

Q.1 Translate any two of the following passages: (14)

(૧) તચ્છુત્વા બાષ્પવેગગૃહ્યમાપ્તુશ્ચરં કથંકથમપ્પાયતં તં નિઃશ્વસ્યોવાચ "વાત્સ! જાનામિ ત્વાં પિ તૃપિયમતિમૃદુ હયડ્યમ્। ઈદશેષુ વિધુરયતિ ધીમતોડપિ ધિયમ્ । અતિદુર્ધરો બાન્ધવસ્નેહઃ સર્વપ્રભાપી। યતો નાર્હસ્યાત્માનં શુચે ડાતુમા ઉડામમહાડાર જ્વરડગ્ધોડપિ ડટપેખલ્વહમધિકતર મનેનાપુષ્પ ડાધિના। નિશિતમિવ શસ્ત્રં તડ્જ્યોતિ માં ત્વડીયસ્તનિમા। સુખં ચ રાજ્યં ચ વંશશ્ચ પ્રાણાશ્ચ પરલોકશ્ચ તવપિ મે સ્થિતઃ। યથા મમ તથા સર્વાસાં પ્રજાનામ્। ત્વદ્વિધાના પીડાઃ પીડયન્તિ સકલમેવ ભુવનતલભ। ન હયત્યપુષ્પભાજાં વંશમલડ્કુર્વન્તિ ભવાદશાઃ।

(૨) ઁકડા તુ વાસતેય્યાસ્તુરીયે યામે પ્રત્યુસ્યેવ સ્વપને। ચટુલજ્વાલાપુઞ્જપિઞ્જરીકૃત સકલા કકુભાડુર્નિવારણ દવહુતભુજા દહતમાનં કેસરિણમદ્રાક્ષોત્। તસ્મિન્નેવ ચ ડાવદહને સમુત્સૃજ્ય શાવકાનુત્પ્લુત્ય ચાત્માનં ષાતયન્તી સિંહીમપશ્યત્। આસીચ્વાસ્ય ચેતસિ 'લોકે હિ લોહેભ્યઃ કઠિનતયાઃ ખલુ સ્નેહમયા બન્ધનપાશાઃ, યડા કૃષ્ટસ્તિર્યઞ્જોડપ્યેવમાચરન્તિ' ઇતિ। પ્રબુદ્ધસ્ય ચાસ્ય મુહુર્મુડ્કિણે તરમક્ષિ પસ્પન્ડે।

(૩) ઁતડાકર્ણ્ય સ્થાન ઁવ ગુરુભિરનુશિષ્યમ્। તથા ક્રિયતે ઇત્યન્તઃ પુરુમડિશત્। તાં ચ વાર્તા પાર્થિવેન પ્રભડાસંનિધૌ પ્રસઙ્ગેનોડીરિતામુપ નિશમ્પસમી પોપવિષ્ટશ્ચિતાનુવૃતિ કુશલઃ પ્રસાડ્ચિતો ગીતનૃત્યવાઘાડિષ્વ બાહ્યોબાહ્યનીરી પરાયણઃ પડુશ્ય નિસ્ત્રમુખો બહુમઙ્ગિવિશારદઃ પરમર્મન્વિષેષણપરઃ પરિહાસપિતા પરિવાડરુચિઃ પૈશુન્યપણ્ડિતઃ સચિવેમણ્ડલાડુપ્યુત્કોચહારી સકલડર્ન યોપાધ્યાયઃ કીમતન્ત્રકર્કધારઃ કુમારસેવકો વિહારભદ્રો નામ સ્મિતપૂર્વવ્યસાપ્ત – ડેવ।

(૪) એવગંતે મન્ત્રિણિ, રાજનિ ચ કામવૃત્તે, ચન્દ્રપાલિતો નામાશ્મકેન્દ્રામાત્પસ્પેન્દ્રપાલિતસ્ય સતઃ,
 અસદ્વૃતઃ પિતૃનિર્વા સિતો નામ ભૂત્વા, બહુભિશ્ચારુગણગઢૈર્બહ્યા ભિરનલ્યકૌશજાભિઃ શિલ્પકારિણ
 ભિરનેકચ્છત્રકિકરેશ્ચગૂઠપુરુષેઃ પરિવૃતોડમ્પેત્ય વિવિધામિઃ ક્રીડાભિર્વિહારભદ્રમાત્મસાક્ષકરોત્।
 અમુના ચૈવ સંક્રેમણ રાજન્યાસ્પદમલભતે।

પ્રશ્ન-૨ કોઈપણ બે પૂર્વોપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૧૪)

Q.2 Explain with reference to the context any two of the following. (14)

- (૧) યુગે યુગે વ્યતીતાનિ કસ્ય તે કસ્ય વા ભવાન્।
- (૨) અકારણાદેવ ચાજાયત ગરીયસી દુઃખાસિકા।
- (૩) આગમદીપદષ્ટેન ચલ્વદ્વના સુખેન વર્તતે લોકયાત્રા।
- (૪) નનુ ચતસો રાજવિદ્યાસ્ત્રયી વાર્તાન્વીડક્ષિકી દણ્ડનીતિરિતિ।

પ્રશ્ન-૩ હર્ષચરિતના આધારે બાણની ગદ્યશૈલીનો વિસ્તૃત પરિચય આપો. (૧૪)

Q.3 Describe in detail the prose style of બાણભદ્ર on the basis of હર્ષચરિત। (14)

અથવા/OR

પ્રશ્ન-૩ હર્ષચરિત ઉચ્છવાસ - ૫ ના આધારે હર્ષવર્ધનનું પાત્રાલેખન કરો.

Q.3 Sketch the character of હર્ષવર્ધન on the basis of હર્ષચરિત ઉચ્છવાસ - ૫.

પ્રશ્ન-૪ કથા અને આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો આપી દશકુમારચરિતનું સાહિત્યિક સ્વરૂપ ચર્ચો. (૧૪)

Q.4 Give the characteristics of કથા and આખ્યાયિકા and discuss the literary form of દશકુમારચરિત. (14)

અથવા/OR

પ્રશ્ન-૪ ગદ્ય સાહિત્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસની સવિસ્તર ચર્ચા કરો

Q.4 Discuss in detail the origin and development of prose literature.

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો: (૧૪)

Q.5 Write critical notes on any two of the following: (14)

- (૧) 'હર્ષચરિતમ્' શીર્ષકસ્ય યોગ્યતા।
- (૨) પ્રભાકરવર્ધનસ્ય મૃત્યુપ્રસન્નઃ।
- (૩) વિહારભદ્રસ્ય કુટિલોપદેશઃ।
- (૪) ત્રપો દણ્ડિપ્રબન્ધી।
